

Bemærkninger til overenskomsten om den Internationale Financieringsinstitution.

Indledning.

I marts 1951 fik de Forenede Nationers Økonomiske og Sociale Råd forelagt en rapport, hvori der stillede forslag om oprettelse af en international financieringsinstitution, hvis opgave skulle være at yde rentefrie eller lavtforrentede lån uden krav om offentlig garanti herfor til etablering eller udvidelse af private erhvervsvirksomheder i de underudviklede lande. I rapporten, der var udarbejdet af United States International Development Advisory Board efter forhandling med den Internationale Bank for Genopbygning og Økonomisk Udvikling foresloges endvidere, at der etableredes en nøje kontakt mellem den påtænkte financieringsinstitution og den Internationale Bank.

Forslaget blev drøftet på Rådets møde i august 1951, hvor det vedtoges at opfordre den Internationale Bank til at redegøre for sit syn på sagen. Bankens redegørelse forelå i april 1952, og konklusionen heri var, at en institution som den foreslåede ville være et betydningsfuldt supplement til Banken, der ifølge sine statutter kun kan yde lån til offentlige myndigheder eller til private mod offentlig garanti for tilbagebetaling.

Forslaget blev i den følgende tid drøftet såvel i Rådet som på FN's plenarforsamlinger. De underudviklede lande gik under disse drøftelser ind for planens snarlige gennemførelse, og tanken vandt også principiel tilslutning i de fleste industrialiserede lande. Adskillige af de sidstnævnte lande, herunder de største potentielle bidragydere, USA og Storbritannien, så sig imidlertid indtil videre ikke i stand til at give tilsagn om bidrag. Fra dansk side udtaltes, at man fandt det ønskeligt, om planen snarest kunne gennemføres, men man understregede samtidig, at det ikke ville tjene noget nyttigt formål at tage skridt hertil, før de store industrilandene kunne afse passende bidrag.

På FN's 9. Plenarforsamling i efteråret 1954 meddelte den amerikanske delegation, at den amerikanske regering nu var rede til at foreslå Kongressen, at USA ydede et bidrag til den foreslåede financieringsinstitution. Det lykkedes herefter at opnå enighed om en resolution, hvori plenarforsamlingen giver udtryk for ønske om, at institutionen snarest må blive oprettet, og anmoder den Internationale Bank om at udarbejde et forslag til en international over-

enskomst herom. Samtlige medlemslande stemte for denne resolution bortset fra de østeuropæiske lande, der afholdt sig fra at stemme.

Foranstående af den Internationale Bank udarbejde udkast til en overenskomst om den Internationale Financieringsinstitution blev den 11. april 1955 godkendt af Bankens bestyrelse og tilsendt Bankens medlemslande med opfordring til at tage stilling til spørgsmålet om medlemsskab i Institutionen. Overenskomstens enkelte bestemmelser, der nærmere er refereret nedenfor, er gennemgået af de interesserede danske myndigheder og har ikke givet anledning til bemærkninger. Ved overenskomstens undertegnelse forpligter Danmark sig til at overtage en aktiepost i Institutionen til et beløb af 753 000 dollars.

Overenskomstens indhold.

I overenskomstens artikel I fastslås, at Institutionens formål skal være at stimulere det produktive, private erhvervsliv i medlemslandene, særligt i de mindre udviklede områder. Institutionen skal virke i nært samarbejde med den Internationale Bank og søge at fremme private kapitalbevægelser til investering i medlemslandene.

Ifølge artikel II står medlemsskab af Institutionen kun åbent for den Internationale Banks medlemslande. Institutionen skal have en aktiekapital på 100 millioner dollars, som skal indbetales i guld eller dollars. I et tillæg A til overenskomsten er angivet det antal aktier, som skal overtages til pariværdi af Institutionens oprindelige medlemmer, d. v. s. de lande, der for tiden er medlemmer af Den Internationale Bank og som tiltræder overenskomsten inden 31. december 1956. For Danmarks vedkommende drejer det sig som nævnt om en aktiepost på 753 000 dollars. Den omstændighed, at nogle lande eventuelt ikke måtte ønske at overtage den til dem afsatte aktiepost, skal ikke medføre forpligtelse for de tiltrædende lande til at overtage en større aktiepost end den i tillæg A fastsatte. Artiklen indeholder bestemmelser om adgangen for nye medlemmer af den Internationale Bank til at overtage en aktiepost i Institutionen og fastslår endvidere, at medlemmerne ikke hæfter for Institutionens forpligtelser.